

Súd: Okresný súd Topoľčany
Spisová značka: 5Csp/82/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4619202085
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 02. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Dagmar Snopeková
ECLI: ECLI:SK:OSTO:2022:4619202085.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Topoľčany sudkyňou Mgr. Dagmar Snopekovou v právnej veci žalobcu: Intrum Slovakia, s.r.o., so sídlom Mýtna 48, Bratislava, IČO: 35 831 154, právne zastúpený advokátom: JUDr. Ján Šoltés, so sídlom Mýtna 48, Bratislava proti žalovanej: N. O., G.. XX.XX.XXXX, K. B.Á. XXX/XX, XXX XX B., občan SR, zast.: Občianske združenie OPOS, so sídlom A. Hlinku 1084/24A, 914 01 Trenčianska Teplá, IČO: 61 147 688, v konaní o zaplatenie sumy 17.453,31 eur s prísl., takto

rozhodol:

I. Súd žalobu **z a m i e t a**.

II. Žalovanej **p r i z n á v a** nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%. O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca (pôvodne Všeobecná úverová banka a.s.) sa podanou žalobou domáhal od žalovanej zaplatenia sumy 17.622,51eur s 5,00% úrokom z omeškania ročne od 30.01.2017 do zaplatenia. V žalobe uviedol, že so žalovanou dňa 28.04.2014 uzavrel Zmluvu o pôžičke evid. č. XXXXXXXX, na základe ktorej žalobca poskytol žalovanej pôžičku vo výške 20.000eur, ktorú mala žalovaná splácať v pravidelných 120 mesačných splátkach v sume 310,17 eur až do celkovej sumy pôžičky 37.220,40eur. Žalovaná uhradila sumu 9.654,50 eur. Žalovaná si neplnila svoje povinnosti vyplývajúce zo zmluvy, žalobca preto listom zo dňa 26.11.2016 - predžalobnou upomienkou vyzval žalovanú k úhrade dlžných splátok. Žalobca dňa 19.01.2017 úver zosplatnil, keďže nedošlo k úhrade dlžných splátok zo strany žalovanej. Žalovaná suma pozostáva z istiny 17.453,31 a nákladov na vymáhanie v sume 169,20eur.

2. Žalovaná sa k žalobe písomne vyjadrila tak, že svoj záväzok voči žalobcovi uznáva, avšak odkedy prijala záväzok, jej finančná situácia sa zhoršila, prišla o prácu a bola dlhodobo PN, preto nemohla hradiť splátky v stanovenej výške. Snaží sa dlh splácať, bude sa snažiť zvýšiť splátky na výšku aspoň 100eur mesačne, ale myslí si, že poplatky a pokuty, ktoré sú zahrnuté, sú neúmerne vysoké.

3. V ďalšom písomnom vyjadrení urobenom prostredníctvom splnomocneného zástupcu žalovaná uviedla, že svojim vyjadrením reagovala na podaný žalobný návrh a poučenie zo súdu, nespochybňovala uzatvorenie zmluvy medzi stranami sporu a ani existenciu pohľadávky. V jej vyjadrení je uvedené, že záväzok uznáva, nejde o právny uznávací nárok pred súdom, nakoľko sa nejedná o riadny uznávací prejav teda čo do výšky a dôvodu (vid'. § 323 ods.1 ObZ). Žalobca sa svojou žalobou domáha plnenia zo spotrebiteľskej zmluvy. Požaduje zaplatiť od žalovanej úroky a poplatky, ktoré však pre absenciu základných obligatórnych náležitostí v zmysle §9 ods.2 zákona č. 129/2010 Z. z. nie je možné priznať. Z predložených dokladov k žalobe nie je zrejme akú sumu poskytol v skutočnosti žalobca žalovanej. Pretože žiadny dôkaz k prevodu peňazí neposkytol súdu. Zaslal k podanému žalobnému návrhu iba prehľad splátok, z ktorých vyplýva, že je nárok žalobcu premlčaný

a z tohto dôvodu vznášajú námietku premlčania celého nároku. Nakoľko však došlo v predmetnom zmluvnom vzťahu k zosplatneniu úveru je potrebné použiť aj ustanovenia § 565 OZ, §59 ods.9 OZ a § 103OZ.Ustanovenie § 103 Občianskeho zákonníka je kogentné, čo znamená, že nie je možné sa od neho odkloniť. Premlčacia doba potom plynie od zročnosti splátky, kvôli ktorej sa predčasné plnenie žiada. Za účelom určenia začiatku plynutia premlčacej doby je potrebné aplikovať ust. § 103 Občianskeho zákonníka, nakoľko plnenie dlhu bolo dohodnuté v splátkach a veriteľ využil svoje právo dané ust. § 565 Obč. zák. Trojročná premlčacia doba, pokiaľ ide o celý zostávajúci dlh, tak začne plynúť odo dňa splatnosti nesplatennej splátky. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky. Ustanovenie § 103 Obč. zák. predstavuje lex specialis voči § 101 Obč. zák., čo znamená, že premlčacia doba nezačína plynúť od okamihu, kedy sa záväzok stal splatným (teda kedy bol dlžník vyzvaný na splatenie celej pohľadávky), ani od okamihu využitia práva podľa § 565 Obč. zák. veriteľom, ale od okamihu splatnosti tej splátky, kvôli ktorej k zosplatneniu došlo. Pokiaľ ide o začiatok plynutia premlčacej doby v zmysle § 103 Občianskeho zákonníka, poukazujú na rozsudok Krajského súdu v Trnave sp. zn. 23Co/35/2015 zo dňa 25.01.2016: „Je teda zrejmé, že citované ustanovenie § 53 ods. 8 OZ stanovuje okamih a podmienky uplatnenia práva na zaplatenie celého dlhu pre nesplnenie splátky v spotrebiteľských veciach, ale nemení osobitným spôsobom upravený začiatok plynutia premlčacej doby, ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stal zročným celý dlh. Ak potom začiatok plynutia premlčacej doby pri plnení dohodnutom v splátkach, ako aj v prípade, ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh podľa § 565 OZ, upravuje osobitne § 103 OZ tak, že premlčacia doba začne plynúť odo dňa zročnosti nesplnenej splátky, nemožno použiť všeobecnú právnu úpravu začiatku plynutia premlčacej doby podľa § 101 OZ, v zmysle ktorej premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz. Ustanovenie § 103 OZ neobsahuje výnimku, podľa ktorej by v prípade spotrebiteľských zmlúv veriteľ uplatňujúci si svoje právo podľa § 565 OZ mohol tak urobiť najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky (a v súvislosti s uvedeným by začala aj premlčacia doba plynúť až tri mesiace od omeškania so zaplatením splátky). Naopak, § 103 OZ stanovuje, že ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh, začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky (teda nie od splatnosti celého dlhu). Odvolací súd len dodáva, že opačný výklad (prezentovaný žalobkyňou), by okrem toho, že nemá oporu v texte príslušných zákonných ustanovení, bol v rozpore s princípom ochrany spotrebiteľa, pretože by dodávateľovi poskytoval dlhšiu ako 3 - ročnú premlčaciu dobu na uplatnenie práv zo spotrebiteľskej zmluvy (ak bolo plnenie dohodnuté v splátkach pod stratou ich výhody).“

Premlčacia doba v tomto spore začala plynúť dňa 21.10.2015, tak ako to ustanovuje §103 OZ a §101 OZ, teda nasledujúcim dňom po vzniku dlhu (viď rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 7Cdo/1375/2015 zo dňa 23.augusta 2017. „Ak má veriteľ možnosť sám vyvolať splatnosť dlhu, má právo aj vykonať svoje právo vyplývajúce zo záväzku. Pre účely premlčania je preto významný prvý objektívny okamih, kedy tak môže urobiť a požiadať o plnenie. Rozhodujúcim je preto bezpochyby deň bezprostredne nasledujúci po dni, v ktorom dlh vznikol“ Zo spisu vyplýva, že v listine z názvom “prehľad splácania“ je uvedené splácanie žalovanej. Je nesporné, že poslednou zaplatenou splátkou riadne a včas bola splátka za mesiac 7/2016, teda splátka splatná k 20.07.2016, nasledujúca splátka bola uhradená iba z časti vo výške 250,-Sk v troch úhradách. Ak bol úver zosplatnený postupom v zmysle §103OZ, §565OZ a §53 ods.9 OZ niet pochyb, že je nárok žalobcu premlčaný, pretože premlčacia doba začala plynúť nasledujúcim dňom zročnosti splátky, pre ktorý sa stal zročným celý dlh a v tomto prípade ide o splátku splatnú 20.07.2016, ktorá už nebola uhradená v plnej výške prípadne nasledujúca splátka splatná 20.08.2016, ktorá už nebola uhradená vôbec. Premlčacia doba tak uplynula najneskôr dňom 21.08.2019 a žaloba bola podaná na súd 06.09.2019, nesporne po jej uplynutí. Poukazujú na zlomok rozhodnutí súdov, ktoré sa jednoznačne stotožnili s právnym názorom splnomocneného zástupcu žalovaného. KSTN 27Co/9/2018 zo dňa 27.02.2018, KS TN 6Co/44/2018 zo dňa 14.08.2018, OSNT 19Csp/66/2018 zo dňa 14.10.2018, kde nebolo podané žalobcom ani odvolanie (Intrum Slovakia), OS Piešťany 15Csp/70/2016 zo dňa 11.01.2018.

4. Žalobca k písomnému vyjadreniu žalovanej uviedol, že považujú svoj nárok za odôvodnený v celom rozsahu. Žalobca je toho názoru, že v konaní nedošlo k premlčaniu jeho nároku a tento bol uplatnený v rámci plynutia zákonnej 3-ročnej premlčacej doby pre uplatnenie práva. Žalobca vychádza z tej skutočnosti, že podľa jeho názoru premlčanie dlhu, ktorý bol zosplatnený v súlade s právnymi predpismi, nemožno počítat od splatnosti prvej nezaplatennej splátky. Rozhodujúcou pre posúdenie premlčania dlhu je splatnosť tej splátky, ktorá vyvolala zročnosť celého dlhu. Uvedenému svedčí aj právny názor JUDr. F. Sedlačka Phd. podľa ktorého: "V dôsledku doručenia dôvodnej žiadosti veriteľa o splatenie celej

pohľadávky, nastáva strata výhody splátok a dlžníkovi vzniká povinnosť splniť jednorazovo celý zvyšok dlhu. Ak dlžník svoju povinnosť nesplní, dostáva sa do omeškania a veriteľ je oprávnený vymáhať celý zostatok nesplateného dlhu žalobou. Premlčacia doba vo vzťahu ku celej neuspokojenej pohľadávke začne plynúť od splatnosti nesplnenej splátky, pre ktorú nastala strata výhody splátok." Žalobca si v tejto súvislosti dovoľuje odčitovať ustanovenia zmluvy ako aj právnych predpisov, ktoré majú dopad na právne posúdenie prejednávaneho sporu. V prvom rade žalobca poukazuje na ustanovenie zmluvných podmienok, kde sa v čl. 12 bod 12.4 uvádza: „Spoločnosť má právo na vyhlásenie okamžitej splatnosti pôžičky v prípade, ak je klient v omeškaní so zaplatením jednej splátky po dobu dlhšie ako 3 mesiace a spoločnosť upozornila na uplatnenie tohto práva klienta 15 dní vopred.“ Ustanovenie § 565 Občianskeho zákonníka uvádza: „Ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.“ Žalobca v tejto súvislosti uvádza, že platné právne predpisy neobsahujú ustanovenie, ktoré by viazalo možnosť zosplatenia dlhu na konkrétnu splátku (t. j. na prvú nesplatenú). Z gramatického výkladu citovaných ustanovení vyplýva, že žalobca má oprávnenie vyhlásiť mimoriadnu splatnosť dlhu pre nesplnenie niektorej splátky. Žalobca ako veriteľ má tak právo na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti dlhu pre nesplnenie ktorejkoľvek splátky, t. j. tej, ktorú si sám určí. V tejto súvislosti žalobca odkázal na uznesenie Krajského súdu v Trenčíne, sp. zn. 17Co/447/2016 zo dňa 24.08.2017, ktorý v odôvodnení svojho rozhodnutia v bode 13 uvádza, že ak nie je preukázané inak, je potrebné považovať za nesplnenú splátku, odo dňa zročnosti, ktorej začne plynúť premlčacia doba podľa § 103 veta druhá OZ, splátku zročnú bezprostredne pred zosplatením. Žalobca na podporu svojho tvrdenia poukázal aj na aktuálne Uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 12Co/214/2017 zo dňa 31.08.2017, ktorý uvádza, že k zosplateniu úveru nedochádza automaticky po tom, ako sa žalovaný dostal do omeškania s platením viac ako troch splátok úveru. Splatnosť celej pohľadávky nenastáva totižto priamo zo zákona, ale záleží na veriteľovi, či toto právo uplatní. K dátumu zosplatenia žalobca z predpísaných 32 splátok evidoval úhradu 27 splátok, pričom žalovaný sa dostal do omeškania s 28. splátkou splatnou dňa 20.08.2016. Z hľadiska naplnenia podmienok uvedených v čl. 12 bod 12.4 Zmluvných podmienok, kedy musí veriteľ evidovať omeškanie jednej splátky počas doby dlhšej ako 3 mesiace tak zosplatenie v prejednávanom spore nastalo vo vzťahu k splátke splatnej 20.11.2016, pričom 3-ročná premlčacia doba by uplynula až dátumom 20.11.2019. Nakoľko žalobca podal žalobu na súd pred týmto dňom, jeho nárok nie je premlčaný. Žalobca musel v zmysle zákona čakať na splatnosť troch po sebe nasledujúcich splátok, a preto v dôsledku plnenia zákonného predpokladu sa javí ako nedôvodné, aby uvedené splátky podliehali premlčaniu. Vychádzajúc z textu predžalobnej upomienky, žalobca poukazuje na tú skutočnosť, že uvedená listina nikde neuvádza, že dlh bude zosplatený vo vzťahu k splátke splatnej dňa 20.08.2016. Samotný text uvádza, že v prípade neuhradenia uvedenej splátky bude veriteľ len oprávnený úver zosplatiť. Nakoľko žalovaný nepodnikol po výzve žiadne kroky smerujúce k splateniu zameškaných splátok, žalobca bol oprávnený úver zosplatiť aj pre ktorúkoľvek nasledujúcu splátku. V oznámení o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru, ktoré bolo súčasťou podanej žaloby nie je uvedené, pre ktorú splátku bol úver zosplatený, a preto veriteľ určil sám pre nesplnenie ktorej splátky sa úver zosplatil. Nakoľko platné právne predpisy dávajú veriteľovi oprávnenie k zosplateniu, súd nemôže meniť toto oprávnenie na povinnosť, nakoľko tým dochádza k zásahu do jeho zákonných práv. V prípade ak by súd konštatoval, že zosplatenie dlhu bolo v rozpore so zákonom, je povinný skúmať premlčanie pri každej splátke osobitne. Žalobca zároveň poukazuje na tú skutočnosť, že ako veriteľ nemohol zosplatiť úver skôr než 19.01.2017 nakoľko v predžalobnej upomienke bola žalovanému poskytnutá lehota na plnenie do dátumu 05.01.2017 a teda zosplatenie by v zmysle zákona nemohlo predchádzať koncu lehoty na plnenie. Nad rámec uvedeného žalobca uvádza, že pokiaľ sa pri premlčaní vychádza z ustanovenia § 101 OZ, teda že premlčacia doba plynie odo dňa, kedy sa mohlo právo vykonať po prvý raz, v spojení s ustanovením § 103 OZ je nutné poznamenať, že ak sa žalovaný dostal do omeškania prvýkrát splátkou zročnou dňa 20.08.2016, žalobca by nemohol pristúpiť k zosplateniu a uplatniť právo v súvislosti s vyhlásením mimoriadnej splatnosti skôr ako po troch mesiacoch od danej splátky. Z uvedeného vyplýva, že právo spojené s vyhlásením mimoriadnej splatnosti mohol veriteľ prvýkrát (teda aj súdne) uplatniť najskôr dňom 21.11.2016, kedy uplynuli 3 mesiace od omeškania splátky. Je taktiež neprijateľné, aby začiatok premlčacej doby pre celý dlh začal plynúť splatnosťou neuhradenej splátky, t. j. aj pre splátky, ktoré ešte nie sú splatnými, nakoľko z predloženého prehľadu splátok a úhrad je zrejmé, že splátky predpísané pred zosplatením sú posudzované v režime premlčania každej splátky osobitne. Právnym posúdením súdu by tak došlo k skráteniu zákonom stanovenej 3-ročnej premlčacej doby, čo by malo podľa názoru žalobcu za následok porušenie ústavnoprávneho princípu právnej istoty. Žalobca je toho názoru, že v prípade pokračujúceho omeškania žalovaného a jeho nečinnosti sa obnovuje žalobcovo právo na vyhlásenie

mimoriadne splatnosti dlhu vo vzťahu ku každej ďalšej predpísanej splátke, nakoľko pri každej z nich je naplnený predpoklad výzvy pred zosplatením a uplynutia zákonnej lehoty 90 dní. Žalobca uvádza, že pokiaľ žalovaný vykonáva čiastkové úhrady k predmetnému dlhu, tieto musia byť započítavané vždy na najneskoršiu nezaplatenú splátku. Žalobca podal v zmysle výpisu elektronického podania žalobu na súd dňa 06.09.2019. Žalovaný nevykonal žiadne čiastkové úhrady. V zmysle výzvy súdu sa tak nejaví byť premlčaná žiadna splátka pred zosplatením. Oznamenie o vyhlásení okamžitej splatnosti dlhu bolo zasielané žalovanému len obyčajnou poštou, nakoľko pred zosplatením bola žalovanému adresovaná výzva aj s doručenkou, v rámci ktorej bol žalovaný upozornený na možnosť zosplatenia dlhu v prípade neuhradenia dlžných splátok. K otázke zosplatenia však uvádza, že žalovaný sa mohol o zosplatení dozvedieť najneskôr dorúčením podanej žaloby. Žalobca uvádza, že predmetná listina má len deklaratórny charakter a jej účinky spätne nastanú momentom oboznámenia sa žalovaného s jej obsahom. Žalovaný bol riadne oboznámený, do akej lehoty a akú povinnosť je povinný splniť, aby predišiel zosplateniu úveru. Pokiaľ žalovaný nevykonal čiastkovú úhradu do uvedenej lehoty, bol riadne uzrozumený s tým, že dlh bude zosplatený. Na základe uvedených skutočností žalobca navrhuje, aby okresný súd vyhovel podanej žalobe v zmysle žalobného petitu a priznal žalobcovi právo na náhradu trov konania.

5. Súd vo veci rozhodol rozsudkom sp.zn. XCsp/XX/XXXX-82 zo dňa 19.02.2020 tak, že:

I. Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi sumu 17.453,31 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,00% ročne od 30.01.2017 do zaplatenia, ktorú sumu spolu s úrokom z omeškania súd povoľuje žalovanej splácať v splátkach po 100 eur mesačne, vždy do 25-tého dňa daného kalendárneho mesiaca počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti rozsudku pod následkom straty výhody splátok.

II. Vo zvyšku, pokiaľ ide o zaplatenie sumy 169,20 eur s prísl., žalobu zamietá.

III. Žalobcovi priznáva nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%. O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením.

6. Uznesením sp. zn. XCsp/XX/XXXX-128 zo dňa 03.04.2020 súd pripustil, aby z konania vystúpil žalobca: Všeobecná úverová banka, a.s. a na jej miesto vstúpil žalobca: Intrum Slovakia, s.r.o., ktorému bola pohľadávka postúpená na základe Rámcovej zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 30.11.2017.

7. Proti rozsudku podala žalovaná v jeho vyhovujúcej časti odvolanie a Krajský súd v Nitre uznesením sp.zn. XCoCsp/XX/XXXX-153 zo dňa 26.05.2021 rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej vyhovujúcej časti a v časti náhrady trov konania zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

8. Strany sporu sa na pojednávanie po zrušení rozsudku nedostavili, právny zástupca žalobcu sa písomne ospravedlnil, preto súd prejednal vec v ich neprítomnosti.

9. Súd doplnil dokazovanie v intenciách uznesenia odvolacieho súdu a zistil tento skutkový stav:

10. Pôvodný žalobca - V.Ú.B. banka, a.s. v zastúpení spoločnosťou Consumer Finance Holding a.s. so žalovanou dňa 28.04.2014 uzavreli Zmluvu o poskytnutí pôžičky na bývanie evid. č. XXXXXXXX, na základe ktorej žalobca poskytol žalovanej pôžičku vo výške 20.000eur, ktorú mala žalovaná splácať v pravidelných 120 mesačných splátkach v sume 310,17 eur až do celkovej sumy pôžičky 37.220,40eur, celkové náklady spotrebiteľa 17.220,40 eur, termín konečnej splatnosti 4/2024, fixná ročná úroková sadzba 14,90%, RPMN 14,9% priemerná hodnota RPMN 13,34%. Podľa čl.6 bodu 6.2. zmluvy, pokiaľ nie je v splátkovom kalendári alebo zmluve stanovené inak, sú splátky splatné do 20. Dňa v príslušnom kalendárnom mesiaci.

11. Podľa čl. 12, bod 12.4 Zmluvy o poskytnutí pôžičky na bývanie bolo zmluvnými stranami dohodnuté, že veriteľ má právo na vyhlásenie okamžitej splatnosti pôžičky v prípade, ak dlžník je v omeškaní so zaplatením jednej splátky po dobu dlhšiu ako 3 mesiace a veriteľ ho upozornil na uplatnenie tohto práva 15 dní vopred. Z čl. 6, bod 6.2 v spojení s časťou VII zmluvy tiež vyplýva, že za účelom splácania predmetného spotrebiteľského úveru bol zmluvnými stranami dohodnutý pravidelný termín mesačných splátok do 20.-teho dňa v príslušnom kalendárnom mesiaci. Doručovanie písomností medzi zmluvnými stranami bolo upravené v čl. 15 zmluvy.

12. Žalovaná uhradila podľa prehľadu splátok a úhrad z pôžičky sumu 9.654,50 eur.

13. Žalovaná si neplnila svoje povinnosti vyplývajúce zo zmluvy, právny predchodca žalobcu preto listom zo dňa 26.11.2016 - predžalobnou upomienkou vyzval žalovanú k úhrade dlžných splátok v celkovej výške 1.610,77eu s tým, že ak do 05.01.2017 nedôjde k úhrade splátky splatnej v mesiaci 9/2016, bude Consumer Finance Holding a.s. oprávnená úver zosplatiť.

14. Právny predchodca žalobcu dňa 19.1.2017 úver zosplatiť, keďže nedošlo k úhrade dlžných splátok zo strany žalovanej a listom zo dňa 24.01.2017 oznámil žalovanej vyhlásenie okamžitej splatnosti úveru. Doručenie oznámenia o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru žalovanej žalobca nedoložil.

15. Pôvodný žalobca preukázal predložením Notárskej zápisnice G.,G., že sa stal právnym nástupcom pôvodného veriteľa Consumer Finance Holding, a.s. na základe rozdelenia spoločnosti zlúčením.

16. Podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný.

Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojim obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

Podľa § 565 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

Podľa § 524 ods. 1 Občianskeho zákonníka, veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému.

Podľa § 525 ods. 2 Občianskeho zákonníka, nemožno postúpiť pohľadávku, ak by postúpenie odporovalo zákonu alebo dohode s dlžníkom.

Podľa § 7 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z. z., veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.

17. Podľa § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z. z. o bankách (ďalej len "ZoB"), ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len "postupník"), aj bez súhlasu klienta. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

18. V danom prípade je rozhodujúcou okolnosťou, že sa nepochybne jedná o spotrebiteľský spor, keď pohľadávka žalobcu vychádza zo spotrebiteľského úveru, čo nerozporovala žiadna zo strán v konaní. Zároveň ďalšími zákonnými podmienkami, vyplývajúcimi zo zákona o bankách pre platné postúpenie pohľadávky z úveru, je preukázateľné zaslanie písomnej výzvy banky dlžníkovi v omeškaní a dlžníkovo následné nepretržité omeškanie dlhšie ako 90 dní. To sú zákonné špeciálne podmienky, ktoré musia byť splnené v prípade postúpenia čo i len časti pohľadávky banky na tretiu (nebankovú) osobu, pretože zákon o bankách je špeciálnym predpisom vo vzťahu k Občianskemu zákonníku. Tento záver judikoval už Najvyšší súd Slovenskej republiky vo svojom rozhodnutí zo dňa 24. 04. 2018 sp. zn. 1Cdo/147/2017. Ustanovenie § 92 ods. 8 Zákona o bankách navyše umožňuje banke právo postúpiť inej osobe len splatnú pohľadávku, resp. časť pohľadávky, ktorá je splatná, v opačnom prípade by išlo o absolútne neplatný právny úkon v zmysle § 39 OZ. Vo vzťahu k platnosti postúpenia pohľadávky je významné, či veriteľ realizoval svoje právo na zaplatenie celej pohľadávky v súlade s ust. § 53 ods. 9 a § 565 OZ.

19. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

20. Z ust. § 565 Občianskeho zákonníka však vyplýva, že ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky. Inak povedané, právo veriteľa požadovať zaplatenie celej pohľadávky z dôvodu straty výhody splátok je podľa citovaného ustanovenia časovo obmedzené tak, že veriteľ ho môže použiť najneskôr do splatnosti najbližšej ďalšej splátky.

21. Obsah spisu preukazuje, že podľa čl. 12, bod 12.4 Zmluvy o poskytnutí pôžičky na bývanie bolo zmluvnými stranami dohodnuté, že veriteľ má právo na vyhlásenie okamžitej splatnosti pôžičky v prípade, ak dlžník je v omeškaní so zaplatením jednej splátky po dobu dlhšiu ako 3 mesiace a veriteľ ho upozornil na uplatnenie tohto práva 15 dní vopred. Z čl. 6, bod 6.2 v spojení s časťou VII zmluvy tiež vyplýva, že za účelom splácania predmetného spotrebiteľského úveru bol zmluvnými stranami dohodnutý pravidelný termín mesačných splátok do 20.-teho dňa v príslušnom kalendárnom mesiaci. Doručovanie písomností medzi zmluvnými stranami bolo upravené v čl. 15 zmluvy. Písomným podaním zo dňa 26. 11. 2016 označeným ako "Predžalobná upomienka", Consumer Finance Holding ako veriteľ vyzval žalovanú na úhradu nedoplatku na splátkach úveru v celkovej výške 1610,77 eura a zároveň ju upozornil na možnosť uplatnenia práva zosplatiť úver v prípade, ak do 05. 01. 2017 neuhradí splátku splatnú v mesiaci september 2016. K doručeniu predžalobnej upomienky žalovanej došlo dňa 09. 12. 2016, čo dokladuje doručka na čl. 16 spisu. Následne na základe právneho úkonu veriteľa zo dňa 24. 01. 2017 označeného ako "Oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru" došlo k vyhláseniu úveru za predčasne splatný. Veriteľ tak nerealizoval svoje právo na zaplatenie celej pohľadávky (zosplatenie dlhu) v súlade s druhou vetou § 565 OZ, t. j. nepoužil svoje právo do splatnosti najbližšej ďalšej splátky. Žalobca ďalej nepreukázal, že Oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru bolo žalovanej doručené.

22. Súd po zrušení prvého rozsudku uznesením odvolacieho súdu zo dňa 26.05.2021 v zmysle intencií odvolacieho súdu skúmal aktívnu legitímáciu žalobcu, na ktorého bola postúpená pohľadávka po vyhlásení prvého rozsudku súdom prvej inštancie, ktorý odvodzoval svoju aktívnu legitímáciu od zmluvy o postúpení pohľadávky, ktorú predložil, resp. žiadosti o prevod pohľadávky, pričom jeho právnym predchodcom bola banka. Napriek tomu, že súd pripustil zmenu na strane žalobcu, v zmysle § 80 CSP, tak z ustálenej judikatúry a to uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 20.12.2011 spisová značka 6Cdo/42/2011 vyplýva, že súd nemá v rámci rozhodovania o zmene žalobcu hodnotiť právne úkony z hľadiska ich platnosti, lebo by išlo o posúdenie naplnenia predpokladov právneho nástupníctva z pohľadu hmotno-právnej úpravy, a teda o riešenie predbežnej otázky dôležitej pre rozhodnutie vo veci samej s tým, že súd pri rozhodovaní o súhlase so zmenou žalobcu musí len posúdiť, či žalobca preukázal prechod alebo prevod práv a povinností, avšak pre účely takéhoto rozhodnutia stačí preukázanie, že nastala formálno-právna skutočnosť, ktorá môže mať podľa hmotného práva za následok prechod alebo prevod práv a povinností. Súd však v tomto štádiu nie je oprávnený hodnotiť či sú inak naplnené predpoklady pre takéto právne nástupníctvo z pohľadu hmotno-právnej úpravy.

23. Z uvedených dôvodov tak súd napriek tomu, že pripustil zmenu na strane žalobcu, má oprávnenie pri rozhodovaní vo veci samej hmotnoprávne preskúmať platnosť resp. neplatnosť postúpenia pohľadávok. Pri postupovaní pohľadávok zo strany banky na iný subjekt je potrebné okrem všeobecných ustanovení Občianskeho zákonníka, a to § 524 a nasl. aplikovať aj osobitné ustanovenia uvedené v § 92 ods. 8 Zákona o bankách. Zákon o bankách nad rámec pravidiel, ktoré sú upravené v Občianskom zákonníku, sprísňuje pravidlá pri postupovaní pohľadávok z bánk na iné subjekty. Súd zároveň poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Cdo 26/2017 zo dňa 28. marca 2018, z ktorého vyplýva, že ustanovenie § 92 ods. 8 Zákona o bankách celkom jednoznačne definuje podmienky, za akých možno, resp. nemožno postúpiť pohľadávku patriacu banke, buď inej banke alebo aj subjektu, ktorý nie je bankou. Prvá veta ustanovenia definuje dve takéto podmienky, z ktorých prvou je písomná výzva banky uvažujúcej o postúpení riadne nesplácej úverovej pohľadávky klientovi, aby pohľadávku splnil a druhou nepretržité viac než 90 dní trvajúce omeškanie klienta s plnením čo i len časti jeho peňažného záväzku zodpovedajúceho pohľadávke banky. Druhá veta potom obsahuje úpravu situácie, v ktorej banka uplatniť právo pohľadávku postúpiť nebude môcť a to vtedy, ak klient ešte pred postúpením svoj omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva splní; okrem nej ale tiež prípad, v ktorom práve zmienené obmedzenie banky existovať nebude - vtedy, ak súčet všetkých omeškaní klienta s plnením čo i len časti toho istého peňažného záväzku zákonom trval kvalifikovaný čas presahujúci jeden rok.

24. Z ustanovenia zákona o bankách, a to § 92 ods. 8 Zákona o bankách vyplýva, že bankovú pohľadávku je možné postúpiť iba v tej časti, ktorá je po splatnosti a po písomnej výzve neplnenie, pričom výzva musí byť urobená zo strany banky a omeškanie klienta musí trvať viac ako 90 dní. Súd následne preskúmal platnosť postúpenia pohľadávky, a dospel k záveru, že žalobca nepreukázal zákonné podmienky pre postúpenie takejto pohľadávky, a teda nie je aktívne legitimovaný na podanie žaloby.

25. Pohľadávka uplatňovaná v tomto konaní sa nestala splatnou s ohľadom na nesúladnosť postupu veriteľa s § 565 OZ. Ide o otázku primárnu, keďže od nej záviselo i následné posúdenie aktívnej vecnej legitimácie žalobcu v konaní a súd zistil, že žalobca nedisponuje vecnou legitimáciou. Predovšetkým je potrebné uviesť, že v konaní nebolo preukázané, že došlo k zosplateniu úveru v zmysle § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. Je však potrebné uviesť, že na to, aby mohla byť úspešne zosplatená pohľadávka, musí predchádzať upozornenie banky adresované klientovi - žalovanej v lehote nie kratšej ako 15 dní o tom, že banka môže zosplatiť úver z dôvodu, že je v omeškaní so splátkami viac ako tri mesiace. Súdu nebol predložený žiadny listinný dôkaz, z ktorého by vyplýval takýto postup banky, a z ktorého by tiež vyplývalo, že právny predchodca žalobcu doručil účinným spôsobom upozornenie, v ktorom by bola žalovaná poučená o následkoch omeškania so splácaním úveru v zmysle § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. Veriteľ nerealizoval svoje právo na zaplatenie celej pohľadávky (zosplatenie dlhu) v súlade s druhou vetou § 565 OZ, t. j. nepoužil svoje právo do splatnosti najbližšej ďalšej splátky. Žalobca tiež nepreukázal, že Oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru bolo žalovanej doručené.

26. Na základe vyššie uvedeného súd dospel k záveru, že nedošlo platným spôsobom k zosplateniu pohľadávky zo strany právneho predchodcu žalobcu. Keďže pohľadávka bola postúpená na žalobcu v rozpore so zákonom a to § 92 ods. 8 Zákona o bankách, tak ide o neplatný právny úkon v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka a z tohto dôvodu tak žalobca nie je aktívne legitimovaný na podanie žaloby. Súd preto žalobu zamietol v celom rozsahu.

27. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol v zmysle § 255 ods. 1 CSP tak, že žalovanej priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%, keď žalovaná mala vo veci plný úspech. O výške náhrady trov konania rozhodne vyšší súdny úradník samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne v dvoch vyhotoveniach, cestou Okresného súdu Topoľčany na Krajský súd v Nitre.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, a akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Podanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a príloh tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis s prílohami, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené pred súdom prvej inštancie možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok konania,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ nemohol bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Exekučný poriadok).